TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS
2004 m. spalio 7 d. *

Byloje C-153/01

dėl ieškinio dėl panaikinimo iš dalies pagal EB 230 straipsnį,

pateikto 2001 m. balandžio 9 d.,

Ispanijos Karalystė, atstovaujama S. Ortiz Vaamonde, nurodžiusio adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą S. Pardo Quintillán, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: ispanų.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai C. Gulmann, J. N. Cunha Rodrigues, R. Schintgen ir F. Macken (pranešėja),

generalinis advokatas P. Léger,
sekretorius R. Grass,

išnagrinėjęs šalių pateiktas rašytines pastabas,

susipažinęs su 2004 m. gegužės 6 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Ieškiniu Ispanijos Karalystė prašo iš dalies panaikinti 2001 m. vasario 5 d. Komisijos sprendimą 2001/137/EB dėl Bendrijos atsisakymo finansuoti iš Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) Garantijų skyriaus lėšų kai kurias valstybių narių patirtas išlaidas (OL L 50, p. 9, toliau – Skundžiamas sprendimas) tiek, kiek jis taikomas ieškovei.

Teisinis pagrindas

Išlaidų finansavimas iš EŽŪOGF

2 1970 m. balandžio 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 729/70 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo (OL L 94, p. 13), iš dalies pakeisto 1995 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1287/95 (OL L 125, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 729/70), 1 straipsnio 2 dalies b punkte ir 3 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad iš EŽŪOGF Garantijų skyriaus finansuojamos intervencinės priemonės, kuriomis siekiama stabilizuoti žemės ūkio rinkas ir kurių imamasi pagal žemės ūkio rinkų bendrą organizavimą reglamentuojančias Bendrijos taisykles.

3 Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkte numatyta:

„Komisija <...>

<...>

c) nusprendžia dėl išlaidų, kurioms nebus skirtas Bendrijos finansavimas, nurodytas 2 ir 3 straipsniuose, kai ji nustato, kad išlaidos buvo padarytos nesilaikant Bendrijos taisyklių.

Prieš priimant sprendimą atsisakyti finansuoti, Komisijos patikrinimų rezultatai bei suinteresuotosios valstybės narės atsakymai pateikiami raštu, po to abi šalys stengiasi susitarti dėl numatomų priemonių.

Jeigu nesusitariama, valstybė narė per keturių mėnesių laikotarpį gali prašyti pradėti procedūrą, per kurią būtų stengiamasi suderinti šalių pozicijas, rezultatus apie tai pateikiant ataskaitoje, kuri išsiunčiama Komisijai nagrinėti, prieš jai priimant sprendimą atsisakyti finansuoti.

Komisija įvertina atsisakomas skirti sumas, ypač atsižvelgdama į nustatyto nesilaikymo svarbą. Komisija atsižvelgia į pažeidimo pobūdį ir rimtumą bei Bendrijos patirtus finansinius nuostolius.

Atsisakymas finansuoti negali apimti išlaidų, patirtų anksčiau nei prieš dvidešimt keturis mėnesius iki Komisijos rašytinio pranešimo apie jos patikrinimų rezultatus išsiuntimo suinteresuotajai valstybei narei. <...>"

4 Pagal Reglamento Nr. 729/70 8 straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą:

„Valstybės narės, vadovaudamosi nacionaliniais įstatymais ir kitais teisės aktais, imasi būtinų priemonių:

— užtikrinti iš Fondo finansuojamų operacijų realumą bei teisingumą,

— kliudyti ir kovoti su pažeidimais,

— išieškoti dėl pažeidimų ar aplaidumo prarastas sumas."

5 Iš to paties reglamento 8 straipsnio 2 dalies pirmosios pastraipos išplaukia, kad, neišieškojus visų sumų, Bendrija nepadengia dėl pažeidimų ar aplaidumo, už kuriuos atsakingos valstybių narių administracija ar kitos institucijos, atsiradusių finansinių nuostolių.

6 Pagal Reglamento Nr. 729/70 9 straipsnį Komisija gali imtis priemonių valstybių narių institucijų pateiktai informacijai ir dokumentams patikrinti bei papildyti. Taip pat ji gali atlikti patikrinimus vietoje, o Komisijos paskirti šiuos patikrinimus atlikti pareigūnai gali gauti visas su iš EŽŪOGF finansuojamomis išlaidomis susijusias finansinės apskaitos knygas bei kitus dokumentus.

7 1995 m. liepos 7 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1663/95, nustatantis išsamias taisykles dėl Tarybos reglamento (EEB) Nr. 729/70 apibrėžtos EŽŪOGF Garantijų skyriaus sąskaitų apmokėjimo tvarkos taikymo (OL L 158, p. 6), nustato koordinavimo įstaigų, kurios veikia kaip vienintelės valstybės narės atstovės Komisijoje, pareigas. Šios įstaigos turi suteikti Komisijai visą su apskaita susijusią informaciją tokia forma, kad Komisijos pareigūnai galėtų atlikti būtiną kontrolę.

8 Reglamento Nr. 1663/95 priedas numato administracines ir apskaitos procedūras, kurių turi laikytis valstybių narių mokėjimo agentūros, kad būtų užtikrinta veiksminga pagalbos paraiškų tinkamumo bei atitinkamų mokėjimų atitikties Bendrijos taisyklėms kontrolė.

9 Šio reglamento 8 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje numatoma:

„Tais atvejais, kai po tyrimo Komisija mano, kad išlaidos buvo padarytos nesilaikant Bendrijos taisyklių, ji praneša apie tai suinteresuotajai valstybei narei, nurodydama priemones, kurių reikėtų imtis šių taisyklių laikymuisi garantuoti ateityje, ir išlaidų, kurių ji neketina įtraukti į Bendrijos finansavimą pagal Reglamento (EEB) Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punktą, sumą. Šiame pranešime daroma nuoroda į šį reglamentą.<...>"

10 1997 m. gruodžio 23 d. Komisijos dokumentas Nr. VI/5330/97 (toliau – dokumentas Nr. VI/5330/97) nustato rekomendacijas, kuriomis Komisija ketina vadovautis taikydama finansinius koregavimus EŽŪOGF per sąskaitų apmokėjimo procedūrą. Pagal šias rekomendacijas, kai neteisėtų mokėjimų masto negalima nustatyti ir todėl neįmanoma įvertinti Bendrijos patirtų finansinių nuostolių, Komisija taiko fiksuotus finansinius koregavimus, kurie įprastai sudaro 2 %, 5 %, 10 % arba 25 % deklaruotų išlaidų, atsižvelgdama į nuostolių rizikos dydį.

11 Iš minėto dokumento išplaukia, kad šiose rekomendacijose skiriamos dvi kontrolės rūšys:

— „Pagrindinė kontrolė yra fiziniai ir administraciniai patikrinimai, skirti patikrinti pagrindinius elementus, būtent – paraiškos dalyko realumą, kiekį ir kokybės sąlygas, įskaitant nustatytų terminų laikymąsi, derliaus nuėmimo reikalavimus, išlaikymo terminus ir kt. Jie vykdomi vietoje bei atliekant kryžminius nepriklausomų duomenų, pavyzdžiui, žemės registrų, patikrinimus."

— „Papildoma kontrolė yra administraciniai veiksmai, reikalingi tinkamam paraiškų nagrinėjimui, pavyzdžiui, patikrinimas, ar jos buvo pateiktos laiku, pasikartojančių paraiškų dėl to paties dalyko nustatymas, rizikos analizė, sankcijų taikymas ir tinkama procedūrų priežiūra."

12 Šiuo klausimu dokumento Nr. VI/5330/97 antras priedas numato:

„Kai vienas ar daugiau pagrindinių patikrinimų nėra atlikti arba atlikti per prastai ar per retai, dėl ko jie neveiksmingi nustatant paraiškų tinkamumą arba užkertant kelią pažeidimams, taikytinas 10 % koregavimas, nes pagrįstai gali būti padaryta išvada, kad yra didelė grėsmė rimtiems EŽŪOGF nuostoliams atsirasti.

Kai visi pagrindiniai patikrinimai įvykdyti, tačiau nebuvo laikytasi teisės aktuose nustatytų jų skaičiaus, dažnumo ar išsamumo, taikytinas 5 % koregavimas, nes pagrįstai gali būti padaryta išvada, kad šie patikrinimai nesuteikia reikiamos paraiškų tinkamumo garantijos ir kad EŽŪOGF kyla reikšminga nuostolių atsiradimo grėsmė.

Kai valstybė narė tinkamai atliko pagrindinius patikrinimus, tačiau visiškai neatliko vieno ar daugiau papildomų, taikytinas 2 % koregavimas, nes EŽŪOGF kyla mažiau reikšminga nuostolių atsiradimo grėsmė bei pažeidimas yra ne toks rimtas.

<...>

Tačiau kai kontrolės sistemos visiškai nebuvo arba ji buvo labai neveiksminga bei matyti dažni pažeidimų ir nerūpestingumo požymiai kovojant su neteisėta arba apgaulinga veikla, taikytinas 25 % koregavimas, nes pagrįstai gali būti manoma, kad galimybė nebaudžiamai pateikti nepriimtinas paraiškas sukels EŽŪOGF labai didelių nuostolių."

Alyvuogių aliejaus gamybos sektorius

13 Siekdama gauti informaciją, būtiną norint nustatyti Bendrijos galimą alyvuogių ir alyvuogių aliejaus produkciją, bei patobulinti Bendrijos pagalbos pastarajam produktui sistemą, Taryba 1975 m. sausio 21 d. priėmė Reglamentą (EEB) Nr. 154/75 dėl alyvuogių auginimo registro sudarymo alyvuogių aliejų gaminančiose valstybėse narėse (OL L 19, p. 1), iš dalies pakeistą 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3788/85, iš dalies pakeičiančiu tam tikras aliejų ir riebalų sektoriaus taisykles, įstojus Ispanijai ir Portugalijai (OL L 367, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 154/75).

14 Reglamento Nr. 154/75 1 straipsnio 1 dalis numato, kad alyvuogių aliejų gaminančios valstybės narės sudaro alyvuogių auginimo registrą, kuriame įrašo visus jų teritorijoje esančius alyvuoges auginančius ūkius.

15 Minėto reglamento 1 straipsnio 2 dalies trečiosios pastraipos antroji įtrauka nustato, kad registro sudarymo Ispanijoje terminas baigiasi 1988 m. lapkričio 1 dieną.

16 Taip pat 1984 m. liepos 17 d. Taryba priėmė Reglamentą (EEB) Nr. 2261/84, nustatantį bendrąsias pagalbos alyvuogių aliejaus gamybai ir pagalbos alyvuogių aliejaus gamintojų organizacijoms suteikimo taisykles (OL L 208, p. 3). Šio reglamento 16 straipsnio 1 dalis nustato, kad kiekviena valstybė narė gamintoja sudaro ir nuolat atnaujina kompiuterizuotas bylas, kuriose kaupia įvairius šioje nuostatoje nurodytus duomenis apie alyvuogių auginimą bei alyvuogių aliejaus gamybą.

17 Pagal 1984 m. spalio 31 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3061/84, nustatančio išsamias pagalbos alyvuogių aliejaus gamybai suteikimo taisykles (OL L 288, p. 52), iš dalies pakeisto 1989 m. sausio 17 d. Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 98/89 (OL L 14, p. 14, toliau – Reglamentas Nr. 3061/84), 11 straipsnio 1 dalį valstybės narės turi nurodyti kompiuterinėse bylose alyvuogių auginimo registro duomenis, kai tik jie tampa prieinami.

18 Reglamento Nr. 3061/84 11 straipsnio 2 dalis numato, kad kompiuterizuotos bylos turi būti užvestos iki 1990 m. spalio 31 dienos.

Alyvuogių aliejaus vartojimo sektorius

19 Bendrosios taisyklės, reglamentuojančios pagalbos teikimą alyvuogių aliejaus vartojimui, buvo nustatytos 1978 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3089/78 (OL L 369, p. 12), iš dalies pakeistu 1987 m. lapkričio 17 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3461/87 (OL L 329, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 3089/78). Pagal šio reglamento 4 straipsnį tokia pagalba skiriama Bendrijoje pagamintam alyvuogių aliejui, atitinkančiam šiame reglamente numatytas sąlygas.

20 Reglamento Nr. 3089/78 7 straipsnio pirmoji pastraipa reikalauja iš valstybių narių įvesti kontrolės sistemą, užtikrinančią, kad produktas, kuriam prašoma pagalbos, atitiktų jos suteikimo sąlygas.

21 1985 m. rugsėjo 24 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2677/85 (OL L 254, p. 5) nustato pagalbos alyvuogių aliejaus vartojimui sistemos įgyvendinimo taisykles. Šio reglamento, iš dalies pakeisto 1991 m. kovo 8 d. Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 571/91 (OL L 63, p. 19, toliau – Reglamentas Nr. 2677/85), 12 straipsnis reglamentuoja patikrinimų vietoje atlikimą. Šio straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa numato, kad Reglamento Nr. 3089/78 7 straipsnyje numatytos kontrolės tikslais valstybės narės turi patikrinti visų patvirtintų įmonių žaliavų apskaitą.

22 Reglamento Nr. 2677/85 12 straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad jei kompetentinga institucija nusprendžia, jog prašoma pagalba viršija leistiną dydį, valstybė narė nedelsdama atšaukia patvirtinimą be žalos kitoms galimoms sankcijoms.

Pieno ir pieno produktų sektorius

23 Pagal 1992 m. gruodžio 28 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3950/92, nustatančio papildomą mokestį pieno ir pieno produktų sektoriuje (OL L 405, p. 1), 1 straipsnį:

„Nuo 1993 m. balandžio 1 d. karvių pieno gamintojai septynis dvylikos mėnesių iš eilės einančius laikotarpius turi mokėti papildomą mokestį už per minėtus

laikotarpius supirkėjui pristatytus arba tiesiogiai vartoti parduotus pieno ar pieno ekvivalento kiekius, kurie viršija nustatytiną kiekį.

Šis mokestis sudaro 115 % tikslinės pieno kainos."

24 Pagal Reglamento (EEB) Nr. 3950/92 2 straipsnio 1–3 dalis:

„1. Mokestis mokėtinas už per konkretų dvylikos mėnesių laikotarpį parduotus visus pieno ar pieno ekvivalento kiekius, viršijančius 3 straipsnyje nurodytą atitinkamą kiekį. Jis paskirstomas visiems kiekį viršijusiems gamintojams.

Remiantis konkrečios valstybės narės sprendimu, mokesčio dalis, kurią privalo mokėti kiekvienas gamintojas, yra nustatoma perskirsčius neišnaudotus referencinius kiekius arba jų neperskirsčius; arba supirkėjo lygiu – atsižvelgiant į viršytus kiekius, kurie dar lieka proporcingai kiekvieno gamintojo referenciniams kiekiams, arba nacionaliniu lygiu – atsižvelgiant į kiekvieno pavienio gamintojo viršytą referencinį kiekį.

2. Pristatymų atveju mokestį privalantis mokėti supirkėjas iki tam tikros datos ir laikydamasis taisyklių, kurios turi būti nustatytos, valstybės narės kompetentingai institucijai sumoka priklausančią sumą, kurią jis išskaičiuoja iš pieno kainos, mokamos gamintojams, privalantiems mokėti mokestį, o jei to padaryti nepavyksta, – surenka jį bet kuriuo kitu tinkamu būdu.

<...>

3. Kai pienas parduodamas vartoti tiesiogiai, gamintojas mokėtiną mokestį valstybės narės kompetentingai institucijai sumoka iki tam tikros datos ir laikydamasis taisyklių, kurios turi būti nustatytos."

25 To paties reglamento 10 straipsnis nustato:

„Mokestis yra intervencijos priemonė, skirta stabilizuoti žemės ūkio rinkas, ir jis naudojamas išlaidoms finansuoti pieno sektoriuje."

26 Pagal 1993 m. kovo 9 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 536/93, nustatančio papildomo mokesčio pieno ir pieno produktų sektoriuje taikymo išsamias taisykles (OL L 57, p. 12), penktąją konstatuojamąją dalį:

„<...> sukaupta patirtis rodo, kad dideli vėlavimai tiek perduodant surinkimo ar tiesioginių pardavimų duomenis, tiek sumokant mokestį sumažina sistemos efektyvumą; <...> todėl reikia pasimokyti iš praeities ir nustatyti griežtus reikalavimus pranešimų bei mokėjimų terminams, už kurių nesilaikymą turi būti taikomos sankcijos".

27 Pagal šio reglamento 3 straipsnio 4 dalį:

„Iki kiekvienų metų rugsėjo 1 d. mokestį privalantis mokėti supirkėjas, laikydamasis valstybės narės nustatytų taisyklių, kompetentingai institucijai sumoka priklausančią sumą.

Nustatyto termino nesilaikymo atveju į priklausančią sumą įskaičiuojamos valstybės narės nustatytos metinės palūkanos, kurios negali būti mažesnės už taikomas išieškant neteisėtai išmokėtas sumas."

28 Reglamento Nr. 536/93 5 straipsnio 2 dalis nustato:

„Valstybės narės imasi papildomų priemonių, reikalingų užtikrinti nustatyto mokesčio sumokėjimą Bendrijai per nurodytą teminą.

Kai dokumentai, nurodyti Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2776/88 3 straipsnio 5 dalyje <...>, kuriuos valstybės narės kiekvieną mėnesį perduoda Komisijai, rodo, kad šio termino nebuvo paisoma, Komisija proporcingai nesumokėtai arba apskaičiuotai sumai sumažina žemės ūkio išlaidų sąskaitos įrašų išankstinį apmokėjimą.

Pagal 3 straipsnio 4 dalį ir 4 straipsnio 4 dalį mokėtinas palūkanas valstybė narė išskaičiuoja iš pieno produktų sektoriaus išlaidų."

Lauko kultūrų sektorius ir specialaus žemės atidėjimo pareigos netaikymo pasekmės

29 Dėl paramos lauko kultūroms ir žemės atidėjimui 1992 m. birželio 30 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1765/92, nustatančio paramos tam tikrų lauko kultūrų augintojams sistemą (OL L 181, p. 12), iš dalies pakeisto 1994 m. sausio 24 d.

Tarybos reglamentu (EB) Nr. 231/94 (OL L 30, p. 2, toliau – Reglamentas Nr. 1765/92), 2 straipsnio 1 dalis nustato, kad Bendrijos lauko kultūrų augintojai šio reglamento 2–13 straipsniuose nustatytomis sąlygomis gali kreiptis dėl kompensacijos.

30 Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 2 dalies antroji pastraipa numato, kad ši kompensacija skiriama lauko kultūrų ar atidėtos žemės plotams, kurie neviršija regioninio bazinio ploto.

31 Ta pati nuostata numato, kad regioninis bazinis plotas nustatomas kaip vidutinis lauko kultūromis apsėtų arba – kai kuriais atvejais – 1989, 1990 ir 1991 metais pagal valstybės finansuojamą programą paliktų pūdymui hektarų skaičių regione. Ji nustato, kad „regionas" reiškia valstybę narę ar regioną jos viduje, atsižvelgiant į konkrečios valstybės narės pasirinkimą.

32 Regioniniai baziniai plotai yra apibrėžti 1994 m. gegužės 11 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 1098/94, nustatančio regioninius bazinius plotus, taikomus pagal paramos tam tikrų lauko kultūrų augintojams sistemą, ir panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 845/93 (OL L 121, p. 12), priede. Šis reglamentas Ispanijos atveju nustato regioninį bazinį plotą kiekvienai autonominei bendrijai, kiek tai susiję su nedrėkinamomis kultūromis (*secano*), ir regioninį bazinį plotą nacionaliniu lygmenu, kiek tai susiję su drėkinamomis kultūromis (*regadío*).

33 Pagaliau, Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 5 dalies antroji pastraipa numato, kad pagal bendrą schemą kompensacijos prašantys augintojai turi atidėtai žemei skirti savo naudojamos žemės dalį mainais už kompensaciją.

34 Pagal to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą regioninio bazinio ploto atveju šis reikalavimas atidėti žemę nustatytas proporcingai atitinkamomis lauko kultūromis apsėtam ir paliktam pūdymui plotui, dėl kurio pateiktas prašymas.

35 Pagal minėto reglamento 7 straipsnio 1 dalies antrąją pastraipą nuo 1993–1994 prekybos metų reikalavimas atidėti žemę, kuris turi būti pagrįstas rotacijos principu, sudaro 15 %.

36 Pagal Reglamento Nr. 1765/92 7 straipsnio 7 dalį toje pačioje valstybėje narėje vienas augintojas gali perleisti reikalavimą atidėti žemę kitam augintojui. Tokiomis aplinkybėmis to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalies antrojoje pastraipoje nustatyta dalis turi būti padidinta 5 procentais.

37 1993 m. spalio 18 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2836/93, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1765/92 taikymo taisykles regioniniams baziniams plotams (OL L 260, p.3), 1 straipsnio 1 dalis numato, kad nuspręsdama, kiek regioniniai baziniai plotai yra viršyti, valstybės narės kompetentinga institucija turi įvertinti nustatytą regioninį bazinį plotą ir konkretaus regiono plotų, dėl kurių pateikti pagalbos prašymai, sumą.

38 Tiek, kiek tai susiję su tokio viršijimo pasekmėmis, Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 6 dalies redakcija, taikoma 1994–1995 prekybos metų pagalbos prašymams, numato:

„<...> jei individualių plotų, dėl kurių pagal paramos lauko kultūrų augintojams sistemą prašoma paramos, suma yra didesnė už regioninį bazinį plotą, atitinkamame regione taikomos šios priemonės:

— tais pačiais prekybos metais kiekvienam augintojui tenkantis plotas, už kurį teikiama parama, sumažinamas proporcingai visai paramai, suteiktai pagal šią antraštinę dalį,

— ateinančiais prekybos metais augintojai, gaunantys paramą iš bendros sistemos, turės specialiai atidėti žemę be kompensacijos. Specialaus žemės atidėjimo procentinis dydis turi būti lygus regioninio bazinio ploto viršijimo procentui. Tai papildomas žemės atidėjimo reikalavimas, numatytas 7 straipsnyje.

Plotams, kurie yra specialūs žemės atidėjimo objektai pagal minėtos pastraipos antrą įtrauką, ši dalis netaikoma."

39 1997 m. liepos 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1422/97, iš dalies pakeičiančio Reglamentą Nr. 1765/92 (OL L 196, p. 18), 1 straipsnis papildė jo 2 straipsnio 6 dalį šia trečiąja pastraipa:

„Tuo atveju, kai ypatingos oro sąlygos turėjo įtakos produkcijai prekybos metais, kuriais nustatytas viršijimas, ir dėl jų derlius gerokai sumažėjo, palyginti su normaliu lygiu, bei atsirado atitinkamas viršijimas, Komisija, atsižvelgdama į biudžeto padėtį,

gali <...> visiškai ar iš dalies atleisti regiono, kuriam buvo padaryta įtaka, augintojus nuo vienos ar abiejų šioje dalyje numatytų priemonių."

40 Pagal Reglamento Nr. 1422/97 2 straipsnio antrąją pastraipą minėtas pakeitimas turi būti taikomas nuo 1995–1996 prekybos metų.

41 1995 m. gegužės 10 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1040/95, nustatančio papildomas pereinamąsias priemones Ispanijos bazinių plotų valdymui (OL L 106, p. 4), įsigaliojusio 1995 m. gegužės 12 d., 1 straipsnyje numatyta:

„1994–1995 prekybos metais Reglamento (EEB) Nr. 1765/92 2 straipsnio 6 dalis netaikoma javais, baltymingais augalais, aliejiniais sėmenimis apsėtiems plotams, atitinkamai privalomai atidėtai žemei ir savanoriškai atidėtai žemei Ispanijos Ragadío regioniniame baziniame plote, kaip numatyta Reglamente (EB) Nr. 1098/94."

Lauko kultūrų sektorius ir Andalūzijos Autonominė Bendruomenė

42 1992 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3887/92, išdėstančio išsamias tam tikrų Bendrijos paramos programų integruotos valdymo ir kontrolės sistemos taikymo taisykles (OL L 391, p. 36), septinta konstatuojamoji dalis numato:

„Bendrijos pagalbą reglamentuojančių teisės aktų laikymasis turi būti efektyviai kontroliuojamas <...>".

43 Pagal to paties reglamento aštuntą konstatuojamąją dalį turi būti nustatytos nuotolinės kontrolės, kaip patikrinimų vietoje priemonės, taikymo sąlygos bei numatytas fizinių patikrinimų taikymas abejotinais atvejais.

44 Minėto reglamento 6 straipsnio 1–5 dalys nustato:

„1. Administraciniai patikrinimai ir patikrinimai vietoje turi būti atliekami taip, kad užtikrintų efektyvią pagalbos ir priemokų suteikimo sąlygų laikymosi priežiūrą.

2. Reglamento (EEB) Nr. 3508/92 8 straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis patikrinimas apima kryžminį deklaruotų sklypų patikrinimą <...> tam, kad būtų išvengta nepagrįsto pakartotinio pagalbos suteikimo tais pačiais kalendoriniais metais.

3. Patikrinimai vietoje turi apimti žymią prašymų dalį. Ši dalis turi apimti bent:

<...>

— 5 % „plotų" pagalbos prašymų, tačiau ši dalis yra sumažinama iki 3 %, jei „plotų" pagalbos prašymai viršija 700 000 valstybėje narėje per kalendorinius metus.

Tuo atveju, kai per patikrinimus vietoje regione ar jo dalyje nustatomi dideli pažeidimai, kompetentingos institucijos turi atlikti papildomus patikrinimus einamaisiais metais bei padidinti tikrintinų prašymų procentą šiame regione ar jo dalyje ateinančiais metais.

4. Kompetentinga institucija, remdamasi rizikos analize ir pateiktų prašymų reprezentatyvumu, atrenka prašymus patikrinimams vietoje. Analizuojant riziką įvertinama:

— pagalbos apimtis,

— sklypų skaičius ir plotas <...>, kuriam prašoma pagalbos,

— pokyčiai, palyginti su praėjusiais metais,

— išvados, padarytos per praėjusių metų patikrinimus,

— kitos aplinkybės, kurias turi nustatyti valstybės narės.

5. Apie patikrinimų vietoje atlikimą neturi būti pranešama iš anksto ir jie turi apimti visus žemės ūkio sklypus <...>, nurodytus viename (keliuose) prašyme (-uose). Tačiau

jei yra būtina, gali būti iš anksto įspėjama, bet paprastai ne anksčiau kaip prieš keturiasdešimt aštuonias valandas.

<...>"

45 Pagaliau 7 straipsnio 1 dalis nustato:

„Valstybė narė, nuspręsdama atlikti nuotolinius patikrinimus visame ar dalyje 6 straipsnio 3 dalyje numatyto atrinkto kiekio, turi:

— atlikti visų tikrintinų sklypų aerofoto ir kosminių nuotraukų analizę, kad nustatytų visų tikrinamų sklypų pasėlius bei juos išmatuotų,

— patikrinti fiziškai visus prašymus, dėl kurių nuotraukų analizė neleidžia kompetentingai institucijai daryti išvados, jog deklaracija yra teisinga."

Bylos faktinės aplinkybės ir procesas

46 Priežastys, dėl kurių Skundžiamame sprendime numatytos operacijos yra neteisėtos, nurodytos 2000 m. spalio 16 d. Komisijos trumpoje EŽŪOGF Garantijų skyriaus 1996–1998 finansinių metų sąskaitų apmokėjimo patikrinimų ataskaitoje (toliau – trumpa ataskaita).

47 Pirmiausia, kiek tai susiję su parama alyvuogių aliejaus gamybai, Komisijos pareigūnai atliko patikrinimus Ispanijoje, tiksliau, Estramadūroje 1998 m. gruodžio mėnesį, Castille-La Manche 1999 m. kovo mėnesį, taip pat Madride ir Katalonijoje 1999 m. birželio mėnesį. Šie patikrinimai parodė, kad alyvuogių auginimo registre dar buvo didelių spragų, kad šio registro ir kultūrų deklaracijų suderinimo problema dar nebuvo išspręsta ir galiausiai kad registras neveikė kaip kontrolės priemonė.

48 Be to, 2000 m. sausio mėn. Ispanijos institucijoms tvirtinant, kad alyvuogių auginimo registras bei kompiuterinės duomenų bazės veikė daugelyje regionų, Komisijos pareigūnai iš naujo patikrino pagrindinį gamybos regioną – Andalūziją, kur pagaminama daugiau kaip 80 % bendros produkcijos.

49 Ši kontrolė atskleidė keletą spragų. Pavyzdžiui, daugiau kaip 50 % nagrinėtų atvejų bent vienas sklypas, nurodytas atitinkamoje kultūrų deklaracijoje, nebuvo įtrauktas į alyvuogių auginimo registrą. Šie rezultatai buvo blogesni nei 1999 m. atliktų patikrinimų. Jie patvirtino, kad kompiuterinės duomenų bazės neveikė. Šiomis aplinkybėmis Komisija pritaikė 1997 ir 1998 finansiniais metais deklaruotoms išlaidoms 5 % finansinį koregavimą, kuris sudarė 11 826 116 171 ESP.

50 Antra, dėl paramos alyvuogių aliejaus vartojimui Komisija, remdamasi savo pareigūnų 1996 m. lapkričio 18–22 d. atliktu patikrinimu, konstatavo Ispanijos mokėjimų valdymo ir kontrolės sistemų bei sankcijų šiame sektoriuje taikymo trūkumus. Todėl ji pritaikė 1996 finansiniais metais deklaruotoms išlaidoms 10 % finansinį koregavimą, kuris sudarė 832 182 856 ESP sumą.

51 Trečia, pieno ir pieno produktų sektoriaus finansiniai koregavimai buvo pasiūlyti po Komisijos atliktos kontrolės, kuri parodė, kad Ispanijos pieno kvota 1995–1996 prekybos metais buvo viršyta 136 261 218 litrais. Nors papildomas mokestis šiam kiekiui buvo 8 020 335 291 ESP, bendra 7 193 208 113 ESP suma buvo priskirta EŽŪOGF, todėl neapmokėtas likutis sudarė 827 127 178 ESP. Komisijos teigimu, dėl pavėluoto papildomo mokesčio sumokėjimo taip pat reikėjo sumokėti palūkanas. Kadangi 1996, 1997, 1998 ir 1999 m. metinėmis deklaracijomis ir 2000 m. mėnesinėmis deklaracijomis (iki rugpjūčio mėnesio) bendros 22 270 689 ESP sumos palūkanos jau buvo priskirtos EŽŪOGF, Komisija nustatė 2 426 259 870 ESP papildomą koregavimą palūkanoms dėl pavėluoto mokėjimo.

52 Ketvirta, dėl lauko kultūrų iš bylos medžiagos matyti, kad Reglamente Nr. 1098/94 nustatyti baziniai plotai 1994–1995 prekybos metais Ispanijoje buvo viršyti. Šis viršijimas nedrėkinamų kultūrų atveju buvo trijose autonominėse bendrijose (Aragone, Kastilijoje ir Leone bei Baskijoje), o drėkinamų kultūrų atveju viršijimas buvo susijęs su regioniniais baziniais plotais, nustatytais nacionaliniu lygmeniu. Tokio viršijimo atveju Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 6 dalies pirmosios pastraipos antroji įtrauka nustato, kad ateinančiais prekybos metais iš bendrosios schemos paramą gaunantys augintojai turi be kompensacijos specialiai atidėti žemę. Kadangi Ispanijos institucijos netaikė šios specialaus žemės atidėjimo priemonės be kompensacijos 1995–1996 prekybos metais, Komisija pritaikė 27 823 775 209 ESP finansinį koregavimą.

53 Galiausiai dėl Andalūzijos autonominės srities Komisija taikė finansinius koregavimus motyvuodama tuo, kad nebuvo laikomasi Reglamento Nr. 3887/92 6 straipsnio, susijusio su lauko kultūrų patikrinimais vietoje. 1995–1996 prekybos metams Komisija pagal Reglamentą Nr. 1765/92 nustatė 5 % deklaruotų išlaidų finansinį koregavimą lauko kultūrų sistemai, pagrįsdama jį delsimu atlikti minėtus patikrinimus. 1996–1997 prekybos metams ji nustatė 5 % fiziškai patikrintų vietoje prašymų finansinį koregavimą. Šis koregavimas buvo pagrįstas delsimu patikrinti kelias provincijas ir nepakankamu kiekiu patikrinimų, atliktų kartu su Sąskaitų apmokėjimo skyriumi (*Clearance of Accounts Unit*). Ji taip pat nustatė 2 % nuotoliniu būdu patikrintų vietoje prašymų finansinį koregavimą. Patarasis koregavimas buvo pagrįstas tuo, kad nors iš esmės laikytasi nuotolinio patikrinimo reikalavimų, kurie sudarė dalį fizinės kontrolės metodų, šie patikrinimai buvo atlikti pavėluotai. Dėl šių klaidų pritaikytas 2 668 866 704 ESP finansinis koregavimas.

54 Skundžiamu sprendimu Komisija neįtraukė į Bendrijos finansavimą sumų, nurodytų šio sprendimo 49–53 punktuose, remdamasi tuo, kad jos nesuderinamos su Bendrijos teise.

55 Ispanijos Karalystė savo ieškiniu prašo Skundžiamą sprendimą panaikinti iš dalies ar bent pakeisti tą dalį, kuria jai nustatomi minėti finansiniai koregavimai. Be to, ji prašo priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

56 Komisija prašo atmesti ieškinį ir priteisti iš Ispanijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl koregavimo, susijusio su parama alyvuogių aliejaus gamybai

Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkto ketvirtosios pastraipos pažeidimu

Šalių argumentai

57 Ispanijos vyriausybė ginčija Komisijos finansinį koregavimą, susijusį su jos nustatytais trūkumais, pavyzdžiui, atliktais mokėjimais, gamintojams nustatytu derlingumu bei alyvuogių aliejaus registro ir kompiuterinių bylų kontrolės nebuvimu.

58 Pirmiausia ji remiasi savo pozicija 2002 m. kovo 21 d. ir 2003 m. gegužės 8 d. Sprendimuose *Ispanija prieš Komisiją* (C-130/99, Rink. p. I-3005 ir C-349/97, Rink. p. I-3851), susijusia su 1993, 1995 ir 1996 finansiniais metais. Ji priduria, kad alyvuogių auginimo registro koregavimai padaryti remiantis 1999 m. gruodžio 23 d. Karališkame dekrete Nr. 1972/1999 numatytomis priemonėmis.

59 Antra, ji teigia, kad Bendrijos biudžetas nepatyrė jokios žalos. Ji įsitikinusi, kad bendras Ispanijoje pagaminto alyvuogių aliejaus kiekis per aptariamus prekybos metus buvo lygus ar viršijo aliejaus, kuriam buvo skirta pagalba, kiekį.

60 Komisija teigia, kad jos 1998 m., 1999 m. ir 2000 metais atlikti patikrinimai patvirtino, jog nei alyvuogių auginimo registras, nei kompiuterinės bylos neveikė. Ji teigia, kad bet kuri nepagrįstai suteikta pagalba neišvengiamai padaro žalą Bendrijos biudžetui. Jos manymu, Ispanijos pagalbos alyvuogių aliejaus gamybai sistemoje egzistuojančios kontrolės sistemos spragos neužtikrina, kad visa pagalba buvo suteikta pagrįstai.

Teisingumo Teismo vertinimas

61 Pirmiausia aišku, kad Ispanijos Karalystė turėjo pagal Reglamento Nr. 154/75 1 straipsnio 2 dalį iki 1988 m. lapkričio 1 d. įsteigti alyvuogių auginimo registrą, o pagal Reglamentus Nr. 2261/84 ir 3061/84 iki 1990 m. spalio 31 d. įvesti alyvuogių aliejaus gaminimo kompiuterines bylas.

62 Bet iš bylos dokumentų išplaukia, kad nustatytų terminų nebuvo laikomasi, nes 1995 ir 1996 finansiniais metais vis dar nebuvo alyvuogių auginimo registro bei kompiuterinių bylų.

63 Šiomis aplinkybėmis Komisija 1997 ir 1998 finansinių metų atžvilgiu neprivalo pateikti kitų alyvuogių auginimo registro ir kompiuterinių bylų nebuvimo įrodymų, išskyrus tuos, kurie buvo surinkti dėl 1995 ir 1996 finansinių metų (žr. minėto 2002 m. kovo 21 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 137–139 punktus). Suinteresuotoji valstybė narė turi įrodyti, kad nuo minėtų finansinių metų ji iš tikrųjų įsteigė alyvuogių auginimo registrą ir kompiuterines bylas (žr. šiuo klausimu 2004 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Graikija prieš Komisiją*, C-332/01, dar neskelbto Rink. p. I-7699, 61 punktą).

64 Šiuo atveju Ispanijos Karalystė nepateikė tokių įrodymų. Priešingai, kaip teisingai šiuo klausimu nurodė Komisija – būtent dėl alyvuogių auginimo registro, 1999 m. gruodžio 23 d. Karališkame dekrete Nr. 1972/1999 numatyti koregavimai parodo, kad minėtas alyvuogių auginimo registras vis dar iki galo neveikė. Todėl šiuo atveju finansinis koregavimas buvo pagrįstas.

65 Kiek tai susiję su kitais kontrolės sistemos trūkumais, būtent dėl atliktų mokėjimų, gamintojams nustatyto derlingumo ir kitų patikrinimų nebuvimo, Ispanijos vyriausybė remiasi savo pozicija, išreikšta minėtuose sprendimuose *Ispanija prieš Komisiją*. Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad tose bylose pateikti argumentai susiję tik su 1993, 1995 ir 1996 finansiniais metais, o nagrinėjama byla susijusi su 1997 ir 1998 finansiniais metais. Bet kuriuo atveju abiejuose minėtuose sprendimuose Teisingumo Teismas atmetė visus Ispanijos vyriausybės argumentus, susijusius su kitais minėtais trūkumais.

66 Antra, dėl Ispanijos vyriausybės argumento, kad Bendrijos biudžetas nepatyrė žalos, reikia pažymėti, jog EŽŪOGF finansuoja tik intervencines priemones, taikomas pagal Bendrijos nuostatas žemės ūkio rinkos bendrojo organizavimo srityje. Komisija neprivalo įrodyti realios žalos egzistavimo, bet gali apsiriboti rimtų įrodymų pateikimu šiuo klausimu. Sudėtingais atvejais, kai negalima tiksliai nustatyti patirtos žalos dydžio, nuostolis Bendrijos fondams turi būti nustatomas įvertinant riziką, kuri kyla dėl nepakankamos kontrolės (žr. šiuo klausimu minėto 2003 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 146 punktą).

67 Komisija turi įrodyti, kad buvo pažeistos žemės ūkio rinkos bendro organizavimo taisyklės, o nustačius šį pažeidimą valstybė narė prireikus privalo įrodyti, kad Komisija suklydo vertindama jo ekonomines pasekmes. Tokiu atveju ji turi pateikti

detalius ir pilnus savo nurodomų duomenų tikrumo ir prireikus – Komisijos skaičiavimų netikslumo įrodymus (minėto 2003 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 147 punktas).

68 Šiuo atžvilgiu Ispanijos vyriausybė neigia žalą Bendrijos biudžetui, remdamasi informacija, išdėstyta 2000 m. kovo 17 d. laiške Komisijai, taip pat detaliais duomenimis dėl 1995–1996 ir 1996–1997 prekybos metų, esančiais Ispanijos Žemės ūkio ministerijos 1999 m. gruodžio 16 d. dokumente. Jos teigimu, tai įrodo, kad bendras Ispanijoje pagaminto alyvuogių aliejaus kiekis pastaraisiais prekybos metais buvo lygus ar viršijo aliejaus kiekį, kuriam buvo skirta parama.

69 Tačiau šie faktai nepaneigia Komisijos išvados, kad Ispanijos institucijų atlikti patikrinimai turėjo trūkumų. Nesant kompiuterinių bylų, kaip buvo konstatuota šio sprendimo 64 punkte, šie faktai neįrodo, kad aliejus, kuriam buvo skirta parama, buvo iš tikrųjų pagamintas. Taigi pateikti dokumentai neleidžia abejoti išvados, jog Ispanijos institucijų pagalbos alyvuogių aliejaus gaminimui kontrolės sistemos trūkumai sukelia didelę nuostolių Bendrijos biudžetui riziką, teisingumu.

70 Iš to išplaukia, kad pirmasis pagrindas dėl paramos alyvuogių aliejaus gamybai turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl antrojo pagrindo dėl nepagrįsto finansinio koregavimo dydžio

Šalių argumentai

71 Ispanijos vyriausybė teigia, kad Komisija, konstatavusi kontrolės ir paramos alyvuogių aliejaus gamybai sistemos pagerėjimą praėjusiais finansiniais metais, turėjo sumažinti finansinį koregavimą nuo 5 iki 2 %. Antra, ji teigia, kad pastaroji neįvertino kitų pagalbos alyvuogių aliejaus gamybai kontrolės priemonių, kurios kompensuotų neišvengiamai nepakankamą alyvuogių auginimo registro panaudojimą, t. y. patikrinimų ir stebėjimo, kuriuos vyriausybė atliko malūnuose.

72 Komisijos teigimu, nepaisant to, kad kai kurie kontrolės sistemos aspektai buvo patenkinami, atlikti patobulinimai nepateisino finansinio koregavimo sumažinimo 1997 ir 1998 finansiniams metams. Ji teigia, kad kol du pagrindiniai kontrolės elementai, t. y. alyvuogių auginimo registras ir kompiuterinės bylos, neveiks, nuostolių Bendrijai rizika bus didelė, todėl koregavimai – pagrįsti.

Teisingumo Teismo vertinimas

73 Dėl Komisijos pritaikyto 5 % dydžio, skaičiuojant su alyvuogių aliejaus gamyba, koregavimo reikia pažymėti, kad alyvuogių auginimo registras ir kompiuterinės bylos yra pagrindinės Bendrijos pagalbos kontrolės sistemos dalys. Tol, kol jos neveikia, iš

esmės pagrįsta taikyti 10 % koregavimo dydį, numatytą Komisijos rekomendacijose, išdėstytose dokumente Nr. VI/5330/97 (žr. minėto sprendimo *Graikija prieš Komisiją* 70 punktą).

74 Tačiau Komisija sutiko, kad kai kurios Ispanijos kontrolės sistemos dalys buvo patenkinamos, bet jos nebuvo tokios veiksmingos kaip Bendrijos taisyklėse nustatyta kontrolės sistema. Todėl ji nusprendė pritaikyti 5 % koregavimo dydį.

75 Pagal Komisijos rekomendacijas negalima taikyti mažesnio kaip 5 % koregavimo dydžio, kol alyvuogių auginimo registras ir kompiuterinės bylos neveikia, nes tai yra pagrindinės Bendrijos kontrolės dalys. Todėl Ispanijos vyriausybės kontrargumentai turi būti atmesti.

76 Antra, dėl Ispanijos vyriausybės tvirtinimo, kad buvo naudojamos kitos pagalbos alyvuogių aliejaus gamybai kontrolės formos, t. y. malūnų patikrinimai, pakanka priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką, jei reglamentas nustato specialias kontrolės priemones, valstybės narės turi jas taikyti ir nebūtina vertinti jų argumentų, kad kitokia kontrolės sistema būtų veiksmingesnė, pagrįstumo (žr. 1993 m. birželio 22 d. Sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-54/91, Rink. p. I-3399, 38 punktą ir minėto 2002 m. kovo 21 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 87 punktą).

77 Todėl antrasis pagrindas dėl paramos alyvuogių aliejaus gamybai turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

78 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad Ispanijos vyriausybės reikalavimas dėl atsisakymo padengti tam tikras su parama alyvuogių aliejaus gamybai susijusias išlaidas iš EŽŪOGF turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl koregavimo, susijusio su parama alyvuogių aliejaus vartojimui

Dėl pirmojo pagrindo dėl Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkto ketvirtosios pastraipos pažeidimo

Šalių argumentai

79 Ispanijos vyriausybė teigia, kad Komisija ginčijamą koregavimą pagrindė tais pačiais motyvais kaip ir 1994 bei 1995 finansinių metų koregavimus. Todėl ji remiasi teisiniais pagrindais, nurodytais ieškinyje, kurį pateikė dėl šių koregavimų, ir kurie išdėstyti 2001 m. rugsėjo 13 d. Sprendime *Ispanija prieš Komisiją* (C-374/99, Rink. p. I-5943).

80 Komisija pažymi, kad Teisingumo Teismas šiame sprendime atmetė visus Ispanijos vyriausybės argumentus, susijusius su Komisijos pritaikytais finansiniais koregavimais, pagrįstais 1994 ir 1995 finansiniais metais nustatytais trūkumais.

Teisingumo Teismo vertinimas

81 Dėl Ispanijos vyriausybės pozicijos byloje, kurioje buvo priimtas minėtas 2001 m. rugsėjo 13 d. Sprendimas *Ispanija prieš Komisiją*, pakanka priminti, kad Ispanijos vyriausybės šioje byloje pateikti argumentai buvo susiję tik su 1994 ir 1995 finansiniais metais, o nagrinėjama byla susijusi su 1996 finansiniais metais. Bet kuriuo atveju nurodyto sprendimo 36 punkte Teisingumo Teismas atmetė visus Ispanijos vyriausybės pagrindus dėl koregavimų, pritaikytų paramai alyvuogių aliejaus vartojimui.

82 Todėl pirmas pateiktas pagrindas turi būti atmestas.

Dėl antrojo pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkto penktosios pastraipos pažeidimu

Šalių argumentai

83 Savo antrame teisiniame pagrinde Ispanijos vyriausybė suformulavo pirmąjį prieštaravimą, kad Komisijos 1997 m. lapkričio 3 d. laiškas neturėtų būti laikomas „raštišku pranešimu" apie jos patikrinimų rezultatus Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkto penktosios pastraipos prasme. Ji tvirtina, kad nors šis laiškas nustato galimybę taikyti finansinius koregavimus 1994 ir 1995 finansiniams metams, jis aiškiai neinformuoja apie 1996 finansinius metus. Be to, Ispanijos vyriausybės teigimu, minėtame laiške nenurodyti nei Komisijos tų finansinių metų patikrinimų rezultatai, nei Reglamentas Nr. 1663/95.

84 Tame pačiame pagrinde Ispanijos vyriausybė suformulavo antrąjį prieštaravimą, kuriame teigiama, kad Komisijos 1998 m. rugpjūčio 17 d. laiškas, Ispanijos vyriausybės gautas rugpjūčio 21 d., taip pat nėra „raštiškas pranešimas" Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkto penktosios pastraipos prasme, nes jame nenurodytas Reglamentas Nr. 1663/95. Jei šis laiškas būtų pripažintas raštišku pranešimu, jis galėtų būti susijęs tik su ginčijamomis 1996 finansinių metų išlaidomis, patirtomis ne anksčiau kaip prieš 24 mėnesius iki jo gavimo dienos, t. y. patirtomis po 1996 m. rugpjūčio 21 dienos.

85 Komisija atsako, pirma, kad jos 1997 m. lapkričio 3 d. laiškas Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkto penktosios pastraipos prasme yra raštiškas pranešimas apie 1996 m. lapkričio mėnesį atliktų patikrinimų rezultatus. Ji teigia, kad laiške nurodyti tikslūs 1996 m. lapkričio 18–22 d. atlikto patikrinimo rezultatai bei finansiniai koregavimai, kurie gali būti pritaikyti. Tame pačiame laiške nurodyta, kad patikrinimo rezultatai susiję su 1994 ir po jų einančiais finansiniais metais. Minėtas laiškas aiškiai apima 1996 finansinius metus. Iš vėlesnio Komisijos ir Ispanijos vyriausybės susirašinėjimo bei organizuotų dvišalių susitikimų išplaukia, kad ginčijamą laišką šia prasme taip pat interpretavo ir Ispanijos valdžios institucijos.

86 Antra, Komisijos teigimu, 1998 m. rugpjūčio 17 d. laiškas nėra raštiškas pranešimas pagal minėtą nuostatą, o tik formalus pranešimas apie išvadas.

87 Dėl aiškiai nenurodyto Reglamento Nr. 1663/95 8 straipsnio Komisija tvirtina, kad Ispanijos vyriausybė buvo visiškai informuota apie faktą, kad kol ginčijami trūkumai išliks, patirtoms išlaidoms bus taikomi finansiniai koregavimai dėl tų pačių motyvų. Todėl ji negali remtis tariamu teisinio tikrumo principo, numatyto minėtame straipsnyje, pažeidimu.

Teisingumo Teismo vertinimas

88 Pagal Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkto penktąją pastraipą „atsisakymas finansuoti negali apimti išlaidų, patirtų anksčiau kaip prieš dvidešimt keturis mėnesius iki Komisijos raštiško pranešimo suinteresuotajai valstybei narei apie patikrinimų rezultatus <...>".

89 Reglamento Nr. 1663/95, įgyvendinančio Reglamentą Nr. 729/70, 8 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje nustatomas šio raštiško pranešimo turinys. Pagal šią nuostatą minėtas pranešimas turi nurodyti taikytinas koreguojančias priemones, kad būtų užtikrintas Bendrijos taisyklių laikymasis ateityje bei numatoma neįtraukti išlaidų; taip pat būtina nurodyti Reglamentą Nr. 1663/95.

90 Todėl pirmiausia reikia patikrinti, ar 1997 m. lapkričio 3 d. laiškas atitiko Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkto, jį taikant su Reglamento Nr. 1663/95 8 straipsnio 1 dalies pirmąja pastraipa, reikalavimus.

91 Šis laiškas nustato, pirmiausia, kad dėl 1994 ir po jų einančių finansinių metų sąskaitų, susijusių su alyvuogių aliejaus vartojimo sektoriumi, apmokėjimo Komisijos pareigūnai 1996 m. lapkričio 18–22 d. atliko auditą, kurio rezultatai, išdėstyti jo priede, Komisijos ir Ispanijos institucijų jau buvo aptarti. Laiške toliau nurodoma, kad šie rezultatai perteikia aptariamą nerimą keliančią situaciją, dėl kurios Komisija iš Ispanijos institucijų reikalauja neatidėliotinai imtis priemonių, reikalingų suderinti su Bendrijos nuostatomis mokėjimų ir kontrolės valdymą bei sankcijų taikymą.

Galiausiai laiške nurodoma, kad Komisija pasilieka teisę vėliau taikyti Ispanijos Karalystės 1994 ir 1995 finansiniais metais ir po jų deklaruotų išlaidų finansinius koregavimus. Laiškas baigiamas pasiūlymu nacionalinėms institucijoms per šešias savaites pateikti savo atsakymus į iškeltus klausimus, ypač dėl prašymų pateikti informaciją, nurodytą jo priede.

92 Dėl Ispanijos vyriausybės pateikto prieštaravimo, kad 1997 m. lapkričio 3 d. laiškas aiškiai nenurodo Reglamento Nr. 1663/95, reikia išnagrinėti, ar šio aplaidumo pakanka pripažinti, jog šis laiškas nėra raštiškas pranešimas minėto reglamento ir Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkto prasme.

93 Reikia konstatuoti, kad Komisija su valstybėmis narėmis, turi laikytis taikymo reglamentais nusistatytų sąlygų. Tačiau valstybės narės, bendraudamos su Komisija, negali laikytis išimtinai formalių pozicijų, kai iš aplinkybių aišku, kad jų teisės buvo visiškai apsaugotos. Kai ginčijamas dokumentas, šiuo atveju 1997 m. lapkričio 3 d. laiškas, suinteresuotajai vyriausybei leidžia puikiai susipažinti su Komisijos abejonėmis bei koregavimais, kurie gali būti taikomi atitinkamam sektoriui, todėl gali atlikti raštiško pranešimo įspėjamąją funkciją pagal Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punktą ir Reglamento Nr. 1663/95 8 straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą, vien tik Reglamento Nr. 1663/95 nenurodymas šiame dokumente nėra esminis formalių reikalavimų pažeidimas (žr. šiuo klausimu 2002 m. sausio 24 d. Sprendimo *Suomija prieš Komisiją*, C-170/00, Rink. p. I-1007, 34 punktą).

94 Aišku, kad 1997 m. lapkričio 3 d. laiškas Ispanijos vyriausybę visiškai informavo apie Komisijos abejones bei galimus 1996 finansinių metų koregavimus alyvuogių aliejaus vartojimo sektoriuje. Todėl net tiksliai nenurodęs Reglamento Nr. 1663/95, jis atliko

raštiško pranešimo įspėjamąją funkciją pagal Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punktą ir Reglamento Nr. 1663/95 8 straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą.

95 Iš to išplaukia, kad antrojo pagrindo pirmas prieštaravimas yra nepriimtinas. Todėl nenagrinėtinas ir antras to paties pagrindo prieštaravimas.

96 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad Ispanijos vyriausybės reikalavimas dėl atsisakymo padengti tam tikras su parama alyvuogių aliejaus vartojimui susijusias išlaidas iš EŽŪOGF turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl koregavimo, susijusio su papildomu mokesčiu pieno sektoriuje

Šalių argumentai

97 Ispanijos vyriausybė pritarė, kad valstybės narės nedelsdamos turi išieškoti papildomą mokestį, kurį yra skolingi pieno supirkėjai ar gamintojai, ir, jei reikia, palūkanas už pavėluotą sumokėjimą. Tačiau, jos teigimu, Bendrijos teisės aktai neleidžia Komisijai reikalauti minėtų palūkanų iš valstybių narių.

98 Komisija teigia, kad valstybės narės turi dvi pareigas, t. y. imtis tinkamų priemonių, jog turintieji sumokėti mokestį asmenys tai padarytų per nurodytą terminą, skaičiuojant palūkanas už pavėlavimą, ir pervesti Bendrijai papildomą mokestį per

nustatytą terminą kartu su palūkanomis už pavėluotą mokėjimą. Avansinių mokėjimų, susijusių su pastarąja pareiga, sumažinimas valstybių narių neatleidžia nuo pareigos iš mokesčio mokėtojų reikalauti papildomo mokesčio bei palūkanų už pavėluotą mokėjimą.

99 Taip pat Komisija pažymi, kad, priešingai nei teigia Ispanijos vyriausybė, nėra jokio teisinio pagrindo, kuris patvirtintų, kad palūkanos už pavėluotą mokėjimą turi būti pervestos į nacionalinį biudžetą.

Teisingumo Teismo vertinimas

100 Pirmiausia reikia priminti, kad, siekiant užtikrinti tinkamą papildomo mokesčio sistemos funkcionavimą, Reglamento Nr. 536/93 3 straipsnio 4 dalis ir 5 straipsnio 2 dalis siekia pagerinti bei pagreitinti mokesčių mokėtojų papildomo mokesčio sumokėjimą nacionalinei institucijai.

101 Iš šių dviejų nuostatų išplaukia, kiek tai susiję su Reglamento Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalimi ir 8 straipsniu, 1996 m. vasario 16 d. Komisijos Reglamento (EB) Nr. 296/96 dėl valstybių narių teiktinos informacijos ir mėnesinio EŽŪOGF Garantijų skyriaus lėšomis finansuojamų išlaidų užsakymo bei panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 2776/88 1 straipsnio 1 dalimi ir 4 straipsniu, taip pat 1994 m. spalio 31 d. Tarybos sprendimo 94/729/EB dėl biudžeto disciplinos (OL L 293, p. 14) 13 straipsniu, kad jei papildomo mokesčio sumokėjimo termino nesilaiko jį privalantis sumokėti supirkėjas arba gamintojas, Komisija valstybei narei taiko sankciją sumažindama avansinius mokėjimus, skirtus padengti išlaidas pieno produktų sektoriuje, proporcingai privalomai sumokėti papildomo mokesčio sumai ar apytikriai apskaičiuotai sumai.

102 Reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 536/93 3 straipsnio 4 dalis supirkėjams ir gamintojams nustato pareigą kompetentingai institucijai sumokėti palūkanas dėl pavėluoto papildomo mokesčio sumokėjimo nuo kiekvienų metų rugsėjo 1 d., o minėto reglamento 5 straipsnio 2 dalis valstybėms narėms nustato pareigą išskaičiuoti palūkanas iš pieno produktų sektoriaus EŽŪOGF pateiktų prašymų kompensuoti išlaidas (minėto 2002 m. kovo 21 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 101 punktas ir 2003 m. birželio 12 d. Sprendimo *Graikija prieš Komisiją*, C-148/01, Rink. p. I-5883, 52 punktas).

103 Šioje byloje aišku, kad Ispanijos institucijos už pavėluotą mokėjimą nesurinko palūkanų, numatytų šioje nuostatoje.

104 Minėto 2002 m. kovo 21 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 101 punkte Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad tam tikrų privalomų mokėti sumų nesumokėjimas ar pavėluotas sumokėjimas savaime nėra Bendrijos teisės nustatytos pareigos valstybei narei pažeidimas.

105 Iš to išplaukia, kad Reglamento Nr. 536/93 5 straipsnio 2 dalis šiuo atveju netaikoma.

106 Tačiau pagal Reglamento Nr. 729/70 8 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą Komisija gali pritaikyti koregavimą, jeigu ji gali įrodyti, kad EŽŪOGF dėl nacionalinių institucijų aplaidumo išieškant ginčijamas sumas patyrė žalą (žr. minėto 2002 m. kovo 21 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 102 punktą).

107 Net jei Komisija, aiškiai nenurodydama Reglamento Nr. 729/70 8 straipsnio 2 dalies pirmosios pastraipos, skundžiamą koregavimą pagrindė minėta nuostata, ji tiksliai neapibrėžė, kaip Ispanijos institucijos savo tariamu aplaidumu prisidėjo prie Bendrijos fondų nuostolių, bei neįvertino rizikos, kuri jiems iškilo dėl to aplaidumo.

108 Šioje byloje aišku, kad aiškiai nurodydama Reglamento Nr. 536/93 5 straipsnio 2 dalį Komisija skundžiamus koregavimus pagrindė išimtinai šia nuostata.

109 Kadangi Komisija suklydo teisiškai pagrįsdama skundžiamą koregavimą, būtina patenkinti Ispanijos vyriausybės prašymą panaikinti 2 426 259 870 ESP finansinį koregavimą, susijusį su mokėtinomis palūkanomis pagal papildomo mokesčio pieno produktams schemą.

Dėl koregavimo, susijusio su parama lauko kultūrų sektoriui, ir specialaus žemės neatidėjimo pasekmės

Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 6 dalies pirmosios pastraipos antrosios įtraukos pažeidimu

Šalių argumentai

110 Pirmiausia, dėl 1994–1995 prekybos metų Ispanijos vyriausybė pripažįsta, kad viršijo ir nedrėkinamų, ir drėkinamų lauko kultūrų leistinus plotus Ispanijoje. Tačiau šis

viršijimas buvo didelės sausros 1994 m., sumažinusios derlių, pasekmė. Todėl vienos kultūros buvo pakeistos kitomis.

111 Savo pirmame pagrinde Ispanijos vyriausybė suformulavo pirmą prieštaravimą dėl reikalavimo specialiai atidėti žemę nedrėkinamoms kultūroms. Ji teigia, kad didelės sausros aplinkybėmis Komisija turėjo taikyti Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 6 dalies trečiąją pastraipą, įvestą Reglamento Nr. 1422/97 1 straipsnio. Ji tvirtina, kad pagal šią nuostatą ypatingoms oro sąlygoms sąlygojus gamybą prekybos metais, kuriais nustatytas viršijimas, Komisija gali atleisti regionų, kuriems buvo padaryta įtaka, augintojus nuo reikalavimo specialiai atidėti žemę be jokios kompensacijos. Minėta nuostata pagrindžia Ispanijos Karalystės šio reikalavimo neįvykdymą 1995–1996 prekybos metais.

112 Tame pačiame pagrinde Ispanijos vyriausybė suformulavo antrą prieštaravimą dėl reikalavimo specialiai atidėti žemę drėkinamoms kultūroms, ypač aliejinėms kultūroms. Ji pabrėžė faktą, kad dėl didelės sausros buvo būtini apribojimai vandenį naudoti kultūroms drėkinti. Tradicinės drėkinamos kultūros, kaip antai ryžiai, medvilnė ir pomidorai, buvo pakeistos kultūromis, reikalaujančiomis mažiau vandens, būtent aliejinėmis kultūromis. Šių aplinkybių sutapimo pasekmė buvo ta, kad plotai, kurie buvo kompensacijos prašymų objektas, įskaitant atidėtą žemę, viršijo bazinį plotą, skirtą drėkinamoms kultūroms.

113 Ispanijos vyriausybė pripažino, kad Komisijos reglamentas Nr. 1040/95 nustato, jog Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 6 dalis numato specialų žemės atidėjimą be

jokios kompensacijos tik aliejinių, bet ne kitų drėkinamų kultūrų augintojams. Tačiau pagal politinį susitarimą su Komisija minėta pareiga netaikoma net ir aliejinių kultūrų augintojams.

114 Dėl pirmo prieštaravimo Komisija teigia, kad Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 6 dalies trečioji pastraipa taikoma viršijimams nuo 1995–1996 prekybos metų. Tačiau ji netaikoma šiuo atveju, nes viršijimas, dėl kurio buvo pritaikytas skundžiamas koregavimas, atsirado 1994–1995 prekybos metais.

115 Dėl antro prieštaravimo Komisija teigia, kad Reglamentas Nr. 1040/95 Ispanijos institucijoms 1995–1996 prekybos metais nustatė pareigą netaikyti spcialaus žemės atidėjimo tik javais, baltymingais augalais, sėmenimis apsodintiems plotams, atitinkamai – privalomai atidėtai žemei bei savanoriškai atidėtai žemei drėkinamų kultūrų regioniniame baziniame plote. Ji tvirtina, kad visada neigė nerašyto susitarimo su Ispanijos institucijomis egzistavimą, pagal kurį pritarė, jog specialiai atidėtos žemės reikalavimas nebūtų taikomas taip pat aliejinėms kultūroms.

Teisingumo Teismo vertinimas

116 Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 1 ir 2 dalys numato, kad Bendrijos lauko kultūrų augintojai esant tam tikroms sąlygoms gali kreiptis dėl kompensacijos. Ši kompensacija skiriama lauko kultūrų arba atidėtos žemės plotams, neviršijantiems regioninio bazinio ploto.

117 Šiuo klausimu Reglamento Nr. 1098/94 priedas Ispanijai nustato regioninį bazinį plotą nedrėkinamoms kultūroms, atitinkantį kiekvieną autonominę bendriją, ir regioninį bazinį plotą drėkinamoms kultūroms nacionaliniu lygmeniu.

118 Reglamento Nr. 2836/93 1 straipsnio 1 dalis numato, kad nustatant minėtų regioninių bazinių plotų galimą viršijimą valstybės narės kompetentinga institucija atsižvelgia į nustatytą regioninį bazinį plotą ir plotų, dėl kurių pateikti paramos prašymai nagrinėjamame regione, sumą.

119 Jei individualių plotų, dėl kurių prašoma paramos, suma viršija regioninį bazinį plotą, gaunantys paramą iš bendros schemos gamintojai pagal Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 6 dalies pirmosios pastraipos antrąją įtrauką turi ateinančiais prekybos metais specialiai atidėti žemę be jokios kompensacijos.

120 Dėl pirmojo pagrindo pirmo prieštaravimo Ispanijos vyriausybė sutinka, kad nedrėkinamų kultūrų atžvilgiu 1994–1995 prekybos metais regioninis bazinis plotas buvo viršytas, nenustatant minėtų kultūrų augintojams reikalavimo atidėti žemę be jokios kompensacijos.

121 Priešingai nei teigia Ispanijos vyriausybė, Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 6 dalies trečioji pastraipa, numatanti, kad tuo atveju, kai ypatingos oro sąlygos turėjo įtakos gamybai prekybos metais, kuriais nustatytas viršijimas, Komisija gali atleisti regionų, kuriems buvo padaryta įtaka, augintojus nuo reikalavimo specialiai atidėti

žemę be jokios kompensacijos, taikoma tokiam viršijimui tik nuo 1995–1996 prekybos metų. Ji negali būti taikoma nagrinėjamu atveju, susijusiu su 1994–1995 prekybos metais.

122 Todėl Ispanijos vyriausybės pirmajame pagrinde nurodytas pirmas prieštaravimas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

123 Dėl pirmojo pagrindo antro prieštaravimo reikia priminti, kad Ispanijos vyriausybė taip pat pripažįsta, jog drėkinamų kultūrų, įskaitant aliejines, atžvilgiu 1994–1995 prekybos metais regioninis bazinis plotas buvo viršytas, nenustatant minėtų kultūrų augintojams reikalavimo atidėti žemę be jokios kompensacijos.

124 Be to, iš Reglamento Nr. 1040/95 šeštosios konstatuojamosios dalies aišku, kad:

— ginčijamas viršijimas buvo susijęs su specialiu ploto, apsodinto aliejinėmis kultūromis, padidinimu,

— nebuvo nustatyta akivaizdžiai didesnio kitomis pagrindinėmis kultūromis apsodinto ploto,

— todėl reikėjo nubausti tik aliejinių kultūrų augintojus, atsakingus už viršijimą.

125 Komisija teisingai teigia, kad šiuo atveju Reglamento Nr. 1040/95 1 straipsnis, numatantis po 1994–1995 prekybos metų viršijimo, kad reikalavimas specialiai atidėti žemę be jokios kompensacijos neturi būti taikomas javais, baltymingais augalais, sėmenimis apsodintiems plotams, atitinkamai – privalomai atidėtai žemei ir savanoriškai atidėtai žemei drėkinamų kultūrų Ispanijos regioniniame baziniame plote, netaikomas ir neturi jokios įtakos aliejinėmis kultūromis apsėtiems plotams.

126 Šiomis aplinkybėmis Ispanijos vyriausybė turėjo įpareigoti minėtų aliejinių kultūrų augintojus specialiai atidėti žemę be jokios kompensacijos.

127 Dėl Ispanijos vyriausybės teiginio, kad buvo sudarytas politinis susitarimas su Komisija, pakanka pasakyti, jog reikalavimas atidėti žemę yra nustatytas Bendrijos teisės akte. Jis negali būti pakeistas Komisijos ir valstybės narės politiniu susitarimu.

128 Todėl pirmojo pagrindo antras prieštaravimas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl antrojo pagrindo, susijusio su nepagrįstu finansinio koregavimo dydžiu

Šalių argumentai

129 Dėl antrojo pagrindo Ispanijos vyriausybė teigia, kad net jei Komisija turėjo teisę taikyti Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 6 dalies pirmosios pastraipos antrąją įtrauką, taikomo finansinio koregavimo dydis yra neteisingas.

130 Ispanijos vyriausybė pripažino Komisijos teisę išieškoti neteisingai sumokėtas sumas, susijusias su apsodintais lauko kultūromis bei atidėtos žemės plotais, kuriems Ispanijos Karalystė turėjo nustatyti reikalavimą specialiai atidėti žemę be kompensacijos. Taip pat Ispanijos vyriausybė pripažįsta, kad Komisija, apskaičiuodama reikiamą atidėtos žemės procentą, kuris turėjo būti, bet nebuvo pasiektas, pirmiausia prie specialiai atidėtos žemės pridėjo privalomai atidėtą žemę. Antra, sumažinimo tikslu jį atsižvelgė į savanoriškai atidėtos žemės procentą 1995–1996 prekybos metais, nors sumažinimas buvo susijęs su tuo, kad kai kurie augintojai, savanoriškai atidėję tam tikrą žemės procentą, galėjo kompensuoti tai, jog kiti augintojai visai neatidėjo žemės.

131 Tačiau ši vyriausybė teigia, kad Komisija skaičiuodama neturėjo atsižvelgti į penkių procentų padidėjimą, taikomą privalomai atidėtai žemei dėl to, kad tam tikrų sklypų atidėjimas nebuvo pagrįstas rotacija, kaip numatyta Reglamento Nr. 1765/92 7 straipsnio 1 dalies trečiojoje pastraipoje, ir dėl reikalavimo atidėti žemę perleidimo tarp augintojų, kaip numatyta minėto reglamento 7 straipsnio 7 dalies pirmosios pastraipos antrojoje įtraukoje.

132 Komisija, pripažindama ginčijamo finansinio koregavimo apskaičiavimo sudėtingumą, tvirtina, kad ji tik taikė atitinkamus Bendrijos teisės aktus. Ji teigia, kad reikia išieškoti mokėjimus, skirtus savarankiškai atidėtai žemei, kuri turėjo būti specialiai atidėta be kompensacijos. Antra, kadangi prie privalomai atidėtos žemės pridėtas savanoriškai atidėtos žemės procentas nesudaro visos žemės, kurią privaloma atidėti, reikia ta pačia proporcija sumažinti mokėjimus, pervestus dirbamiems plotams. Galiausiai, kadangi labai neįtikima, jog egzistavo būtinas ryšys tarp augintojo savanoriškai atidėtos žemės procento ir jį atitinkančio specialiai atidėtos žemės dydžio, reikėjo nutarti, kad tam tikrų žemės sklypų atidėjimas nebuvo pagrįstas

rotacija ir kad reikalavimas atidėti žemę buvo perleistas tarp augintojų. Todėl reikėjo taikyti Reglamento Nr. 1765/92 7 straipsnio 1 dalies trečiąją pastraipą ir minėto reglamento 7 straipsnio 7 dalies pirmosios pastraipos antrąją įtrauką.

Teisingumo Teismo vertinimas

133 Pirma, reikia konstatuoti, kad EŽŪOGF finansavimą daugiausia valdo nacionalinės administracijos, atsakingos už griežto Bendrijos taisyklių laikymosi užtikrinimą. Ši sistema, pagrįsta pasitikėjimu tarp nacionalinių ir Bendrijos institucijų, neapima jokios sisteminės Komisijos kontrolės, kurios pastaroji praktikoje negalėtų užtikrinti. Tik valstybė narė gali žinoti bei tiksliai nustatyti duomenis, reikalingus EŽŪOGF sąskaitoms sudaryti, o Komisija nėra pakankamai glaustai susijusi, kad gautų jai reikalingus duomenis iš ekonominių agentų (1998 m. spalio 1 d. Sprendimo *Airija prieš Komisiją*, C-238/96, Rink. p. I-5801, 30 punktas ir 2002 m. sausio 24 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-118/99, Rink. p. I-747, 37 punktas).

134 Reglamento Nr. 729/70 2 ir 3 straipsniai leidžia Komisijai finansuoti iš EŽŪOGF tik tas sumas, kurios buvo išmokėtos laikantis įvairiuose žemės ūkio produktų sektoriuose nustatytų taisyklių (žr. šiuo klausimu 1992 m. sausio 8 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-197/90, Rink. p. I-1, 38 punktą ir minėto sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją* 38 punktą).

135 Pirma, dėl tiesioginės žalos Bendrijos biudžetui reikia priminti, kad dėl paramos lauko kultūroms bei atidėtai žemei sistemos Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 1 dalis nustato, jog Bendrijos lauko kultūrų augintojai pagal minėto reglamento 2–13 straipsniuose nustatytas sąlygas gali kreiptis dėl kompensacijos.

136 Šiuo atžvilgiu kompensacija, skirta lauko kultūrų augintojams už joms skirtus ar atidėtos žemės plotus, kurie turėtų būti specialiai atskirti be kompensacijos, prieštarauja Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 6 dalies pirmosios pastraipos antrajai įtraukai. Pagal šią nuostatą specialiai atidėtos žemės procentas ir neteisingai atliktų mokėjimų procentas turi būti lygus regioninio bazinio ploto viršijimo procentui.

137 Iš to išplaukia, kad valstybė narė negali prašyti Komisijos padengti sumų, išmokėtų pažeidžiant minėtą nuostatą.

138 Jei valstybė narė prašo padengti tokias sumas, Komisija turi teisę jai nustatyti tokio paties dydžio finansinį koregavimą.

139 Taip yra šiuo atveju. Dėl 1995–1996 prekybos metų Ispanijos vyriausybė pripažino, kad nenustatė lauko kultūrų augintojams reikalavimo atidėti žemę be kompensacijos, ir šiems augintojams išmokėjo kompensacijas. Todėl pagal Reglamento Nr. 1765/92 2 straipsnio 6 dalies pirmosios pastraipos antrąją įtrauką Komisija turėjo teisę pritaikyti finansinį koregavimą, atitinkantį sumas, išmokėtas lauko kultūrų plotams, kurie turėjo būti specialiai atidėtos žemės be kompensacijos objektas.

140 Šios Komisijos teisės nepaneigia faktas, kad, kaip matyti iš bylos dokumentų, Skundžiamu sprendimu ji nustatė mažesnį nei minėtoji suma finansinį koregavimą.

141 Todėl antrasis Ispanijos vyriausybės pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

142 Dėl šios priežasties Ispanijos vyriausybės reikalavimas, susijęs su parama lauko kultūrų sektoriui ir su specialaus žemės neatidėjimo pasekme, turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl koregavimo, susijusio su parama lauko kultūroms Andalūzijos autonominėje srityje

Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su klaidingu Reglamento Nr. 3887/92 6 straipsnio 3 dalies aiškinimu ir taikymu

Šalių argumentai

143 Pirmiausia Ispanijos vyriausybė teigia, kad Reglamentas Nr. 3887/92 nenustato patikrinimų vietoje termino, kurį praleidus taikomi finansiniai koregavimai. Net jei toks terminas egzistuotų, šios vyriausybės teigimu, jis būtų taikomas tik pradiniams patikrinimams.

144 Antra, Ispanijos vyriausybė teigia, kad nuotoliniai patikrinimai, taikyti 1996 m. ir 1997 m. derliui, buvo atlikti atrinkus daugiau prašymų nei minimalus kiekis,

reikalingas patikrinimams vietoje pagal Reglamento Nr. 3887/92 6 straipsnio 3 dalį. Todėl pavėluoti patikrinimai vietoje neturėjo pasekmių.

145 Trečia, Ispanijos vyriausybė teigia, kad net po derliaus nuėmimo lauko kultūrų buvimas bei reikalavimo atidėti žemę vykdymas gali būti patikrintas kita tiek pat patikima sistema.

146 Ketvirta, dėl Komisijos užuominos į kliūtį, su kuria ji susidūrė surenkant reikiamą informaciją per 1997 m. rugsėjo 8–12 d. patikrinimą, susijusią su prašymais atlikti vietoje 1997 m. derliaus patikrinimus, Ispanijos vyriausybė teigė, kad ši kliūtis kilo iš *Consejería de Agricultura y Pesca de la Junta de Andalucía* įdiegtos kontrolės sistemos. Jos teigimu, nors kompetentingos provincijų delegacijos, be atrinktų bylų, iš esmės nagrinėja tik tas, kurios, kaip tikėtina, kelia daugiausia problemų dėl pažeidimų bei atsitiktinumų, negalima daryti bendrų išvadų ar ekstrapoliuoti per patikrinimus analizuotų bylų rezultatus.

147 Komisija teigia, jog tam, kad parama būtų veiksmingai patikrinta, kompetentingos institucijos turi atlikti patikrinimus einamaisiais metais ir iš esmės prieš derliaus nuėmimą. Taip pat, jos teigimu, atidėtos žemės bylos turi būti patikrintos iki rugpjūčio 31 dienos, kai baigiasi žemės atidėjimo pareiga.

148 Be to, Komisija teigia, kad net jei inspektoriai atvyksta į vietą po derliaus nuėmimo ar po reikalavimo atidėti žemę pasibaigimo, galimų alternatyvių patikrinimų, pavyzdžiui, su derliumi, tręšimu ar sandėliavimu susijusių sąskaitų ar galimų likučių

dirvožemyje patikrinimo, veiksmingumas negali būti lyginamas su patikrinimu vietoje.

149 Pagaliau ji teigia, kad jei, kaip nurodo pačios Ispanijos valdžios institucijos, lokalinė kontrolė apima patikrinimus vietoje, nėra jokių abejonių, kad *Consejería de Agricultura y Pesca de la Junta de Andalucía* turėjo turėti šią informaciją, jog savo ruožtu galėtų ją pateikti Bendrijos inspektoriams.

Teisingumo Teismo vertinimas

150 Pagal Reglamento Nr. 3887/92 septintąją ir devintąją konstatuojamąsias dalis šiuo reglamentu siekiama veiksmingai kontroliuoti Bendrijos paramą reglamentuojančių nuostatų laikymąsi bei užkirsti kelią ir bausti už pažeidimus ir sukčiavimą.

151 Minėto reglamento 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad patikrinimai vietoje atliekami taip, jog būtų užtikrintas paramos suteikimo sąlygų laikymasis, o jo 3 dalies pirmosios pastraipos antrojoje įtraukoje numatyta, kad minėti patikrinimai, kaip pradiniai, turi apimti didelį prašymų kiekį, be to, tas kiekis turi atitikti 5 % „plotų" paramos prašymų. Pagal 6 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą, jei patikrinimų vietoje metu nustatomi rimti pažeidimai regione ar jo dalyje, kompetentinga institucija einamaisiais metais turi atlikti papildomus patikrinimus.

152 Remiantis Reglamento Nr. 3887/92 tikslu bei struktūra, jo 6 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą reikia aiškinti taip, kad pradiniai ir papildomi patikrinimai turi būti atliekami, kol dar yra lauko kultūrų ar žemės atidėjimo įrodymų plotuose, kurie pagal Reglamentą Nr. 1765/92 yra mokėjimų objektas; ir bet kuriuo atveju – tais pačiais kalendoriniais metais.

153 Dėl efektyvumo patikrinimus lauko kultūrų plotuose reikia atlikti prieš derliaus nuėmimą, o atidėtos žemės plotuose – iki ši pareiga pasibaigs, t. y. iki einamųjų kalendorinių metų rugpjūčio 31 d. Bet kuriuo atveju, juo vėliau atliekami patikrinimai, juo labiau tikėtina, kad Komisija gali pagrįstai nuspręsti, jog jie pakankamai neužtikrina prašymų tvarkingumo ir jog yra didelė nuostolių EŽŪOGF rizika.

154 Todėl pirmasis Ispanijos vyriausybės argumentas, kad nėra jokio patikrinimų vietoje atlikimo termino, turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

155 Kadangi savo antrame argumente Ispanijos vyriausybė apsiriboja faktu, kad patikrinimui atrinktų „plotų" paramai gauti buvo daugiau nei reikalaujama Reglamento Nr. 3887/92 6 straipsnyje, tai nepaneigia Komisijos įrodymų, jog kai kurie patikrinimai buvo atlikti gerokai pavėluotai, kad užtikrintų Bendrijos paramą reglamentuojančių taisyklių laikymąsi. Šis argumentas taip pat turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

156 Dėl trečio Ispanijos vyriausybės argumento reikia priminti, kad, kaip Teisingumo Teismas jau pažymėjo šio sprendimo 76 punkte, pagal nusistovėjusią teismų praktiką, jei reglamentas nustato specialias kontrolės priemones, valstybės narės turi

jas taikyti, ir nebūtina vertinti jų argumentų, kad kitokia kontrolės sistema būtų veiksmingesnė, pagrįstumo (žr. minėto sprendimo *Vokietija prieš Komisiją* 38 punktą ir 2002 m. kovo 21 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją* 87 punktą).

157 Dėl šios vyriausybės ketvirto argumento, susijusio su Komisijos inspektoriams reikalingos informacijos pateikimo problema, reikia pažymėti, kaip tai padarė Komisija, kad ši problema nedaro negaliojančiomis minėtų inspektorių išvadų. Be to, Reglamento Nr. 3887/92 6 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad „tikrintinus vietoje prašymus atrenka kompetentinga institucija, remdamasi rizikos analize bei pateiktų paramos prašymų reprezentatyvumu". Taigi kadangi Komisija turi daryti išvadas pagal Ispanijos vyriausybės atrinktus bei pateiktus prašymus, minėta vyriausybė negali ginčyti, jog Komisija padarė neteisingas bendras išvadas ar ekstrapoliavo per patikrinimus analizuotų bylų, kuriose, minėtos vyriausybės teigimu, buvo problemų, susijusių su pažeidimais ar atsitiktinumais, rezultatus. Todėl ketvirtas argumentas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

158 Iš to išplaukia, kad Ispanijos vyriausybės pirmąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl antrojo pagrindo, susijusio su fakto klaida

Šalių argumentai

159 Dėl finansinio koregavimo, susijusio su 1996–1997 prekybos metais, Ispanijos vyriausybė teigia, kad jis yra negaliojantis dėl Komisijos padarytos klaidos vertinant

minėtus prekybos metus, remiantis praeitų prekybos metų, t. y. 1995–1996 m., duomenimis. Ji taip pat teigia visada maniusi, jog siūlomas koregavimas yra susijęs tik su 1995–1996 prekybos metais.

160 Nors Komisija pripažįsta, kad tam tikruose jos pranešimuose yra klaida, nes jie perteikia 1995–1996 prekybos metų duomenis vietoj 1996–1997 prekybos metų, ji teigia, kad ši nedidelė klaida nedaro negaliojančio jos pastarųjų prekybos metų įvertinimo. Komisijos teigimu, minėtas įvertinimas buvo logiškai pagrįstas 1997 m. rugsėjo 8–12 d. patikrinimo išvadomis dėl šių dvejų prekybos metų neūkiškumo bei Ispanijos Karalystės vėlesniais argumentais ir duomenimis, pateiktais atsakymuose į Komisijos pranešimus.

Teisingumo Teismo vertinimas

161 Reikia priminti, pirma, kad ginčijami Komisijos finansiniai koregavimai 1996–1997 prekybos metų atžvilgiu buvo pagrįsti nuolatiniu vėlavimu atlikti patikrinimus keliose provincijose ir bloga patikrinimų, atliktų kartu su Sąskaitų apmokėjimo skyriumi (*Clearance of Accounts Unit*), kokybe. Antra, šios spragos atsirado po 1997 m. rugsėjo 8–12 d. patikrinimo surašytoje Komisijos ataskaitoje bei vėlesniame jos susirašinėjime su Ispanijos institucijomis. Trečia, iš bylos išplaukia, kad Ispanijos institucijos savo 1999 m. birželio 23 d. laiške Komisijai pateikė informaciją apie 1996–1997 prekybos metais nuotoliniu ar tradiciniais metodais atliktų patikrinimų vietoje mastą, taip pat apie 1997 m. rugpjūčio 21 d. atliktų patikrinimų mastą.

162 Iš šių aplinkybių išplaukia, kad Komisija, nusprendusi, jog 1996–1997 prekybos metų atžvilgiu tam tikros kontrolės lygis tinkamai neužtikrino prašymų tvarkingumo ir jog EŽŪOGF nuostolių rizika buvo didelė, turėjo teisę visoms ginčijamoms išlaidoms pritaikyti finansinį koregavimą. Aplinkybė, kad keliuose iš savo pranešimų Ispanijos vyriausybei Komisija neteisingai nurodė 1995–1996 prekybos metų duomenis (beje, Komisija ištaisė šią klaidą ir Ispanijos vyriausybė tai pripažino), nepagrindžia šios institucijos sprendimo panaikinimo.

163 Todėl Ispanijos vyriausybės antrasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl trečiojo pagrindo, susijusio su teisės į gynybą pažeidimu

Šalių argumentai

164 Ispanijos vyriausybė kaltina Komisiją pritaikius 1996–1997 prekybos metų atžvilgiu finansinį koregavimą, nesuteikus jai teisės pateikti savo argumentų.

165 Komisijos nuomone, Ispanijos vyriausybė žinojo, kad pasiūlytas finansinis koregavimas susijęs ir su 1995–1996, ir su 1996–1997 prekybos metais. Todėl prieštaravimas, kad buvo pažeista teisė būti išklausytam, yra nepagrįstas. Komisija teigia, kad Ispanijos vyriausybė turėjo galimybę ginčyti patikrinimo išvadas, bet

apsiribojo nuorodomis į individualias bylas, paminėtas 1997 m. rugsėjo 8–12 d. patikrinimo ataskaitoje, bei į nuotolinius patikrinimus, nepateikdama skaičių ar duomenų, susijusių su kitais patikrinimais vietoje, kuriuos Komisija galėjo naudoti 1996–1997 prekybos metams pasiūlytiems finansiniams koregavimams pakeisti.

Teisingumo Teismo vertinimas

166 Reikia konstatuoti, kad Komisija 1997 m. rugsėjo 8–12 d. patikrinimo ataskaita informavo Ispanijos vyriausybę apie 1996–1997 prekybos metais Andalūzijos autonominėje srityje taikytos lauko kultūrų kontrolės sistemos spragas. Be to, reikia priminti, kad ši vyriausybė pati pateikė Komisijai informaciją, susijusią su minėta kontrole. Todėl Komisijai negalima priekaištauti dėl teisės į gynybą pažeidimo.

167 Taigi Ispanijos vyriausybės trečiasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl ketvirtojo pagrindo, susijusio su nepagrįstu finansinio koregavimo dydžiu

Šalių argumentai

168 Ispanijos vyriausybė teigia: kadangi šis koregavimas buvo pagrįstas pavėluotais patikrinimais, Komisija galėjo nustatyti aptariamiems prekybos metams 5 % finansinį

koregavimą ne nuo deklaruotų išlaidų, susijusių su lauko kultūrų ar atidėtos žemės plotais, o tik nuo išlaidų, susijusių su per vėlai patikrintais atidėtos žemės plotais.

169 Komisija tvirtina, kad po derliaus nuėmimo aptariamais prekybos metais atlikta kontrolė buvo neveiksminga ne tik kiek tai susiję su reikalavimo atidėti žemę laikymosi patikrinimu, bet ir su privalomais lauko kultūrų plotų patikrinimais. Todėl, jos teigimu, šis finansinis koregavimas turėjo būti taikomas visiems minėtiems plotams.

Teisingumo Teismo vertinimas

170 Pagal dokumentą Nr. VI/5330/97, kai negalima nustatyti tikros neteisingų mokėjimų sumos ir todėl negalima apskaičiuoti Bendrijos patirtos materialios žalos, Komisija taiko fiksuotą finansinių koregavimų normą, paprastai 2, 5, 10 ar 25 % nuo deklaruotų išlaidų, atsižvelgiant į galimą žalos dydį.

171 Taigi šiuo atveju Komisija, teisingai nusprendusi, kad lauko kultūrų plotų patikrinimai vietoje nepakankamai užtikrino prašymų tvarkingumą ir kad EŽŪOGF nuostolių rizika buvo didelė, turėjo teisę taikyti 5 % finansinį koregavimą nuo visų deklaruotų išlaidų dydžio.

172 Be to, kaip Teisingumo Teismas konstatavo šio sprendimo 135 punkte, kompensacijos, kurios buvo deklaruotų išlaidų objektas, yra skirtos pagal Reglamento Nr. 1765/92 2–13 straipsniuose nustatytas sąlygas ir lauko kultūrų, ir atidėtos žemės plotams. Tokiomis sąlygomis finansinis koregavimas negali būti nustatytas tik atidėtos žemės plotams.

173 Todėl Ispanijos vyriausybės ketvirtasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

174 Taigi Ispanijos vyriausybės reikalavimas, susijęs su parama lauko kultūroms Andalūzijos autonominėje srityje, turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

175 Iš viso to, kas išdėstyta, išplaukia, kad turi būti panaikinta ta Skundžiamo sprendimo dalis, kurioje į Bendrijos finansavimą neįtraukiama 2 426 259 870 ESP suma, atitinkanti pagal papildomo pieno produktų mokesčio schemą mokėtinus delspinigius, o kita ieškinio dalis turi būti atmesta.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

176 Pagal Darbo reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Tačiau pagal to paties reglamento 69 straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, Teisingumo Teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas arba nurodyti kiekvienai šaliai jas padengti. Šioje byloje kiekviena šalis

reikalavo padengti bylinėjimosi išlaidas, o Komisija pralaimėjo bylą tik dėl vieno iš Ispanijos Karalystės ginčijamų finansinių koregavimų, todėl pastaroji turi padengti keturis penktadalius bylinėjimosi išlaidų, o Komisija – vieną penktadalį.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **Panaikinti 2001 m. vasario 5 d. Komisijos sprendimą 2001/137/EB dėl Bendrijos atsisakymo finansuoti iš Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) Garantijų skyriaus lėšų kai kurias valstybių narių patirtas išlaidas tiek, kiek Ispanijos Karalystei taikoma 2 426 259 870 ESP finansinis koregavimas, atitinkantis pagal papildomo pieno produktų mokesčio schemą mokėtinas palūkanas.**

2. **Atmesti kitą ieškinio dalį.**

3. **Priteisti iš Ispanijos Karalystės keturis penktadalius bylinėjimosi išlaidų.**

4. **Priteisti iš Europos Bendrijų Komisijos vieną penktadalį bylinėjimosi išlaidų.**

Parašai.